EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2021/1654

av den 29 april 2021

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska stödkontoret för asylfrågor för budgetåret 2019

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska stödkontoret för asylfrågor för budgetåret 2019,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0068/2021), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([1]) från Europeiska stödkontoret för asylfrågor (*stödkontoret*) uppgick den slutliga budgeten för budgetåret 2019 till 102 936 916,68 EUR, vilket är en ökning med 5,40 % jämfört med 2018. Stödkontorets budget kommer i huvudsak från unionsbudgeten.

B. I sin rapport om stödkontorets årsredovisning för budgetåret 2019 anger revisionsrätten att man har uppnått rimlig säkerhet om att stödkontorets årsredovisning är tillförlitlig, och att man genom granskningen har kunnat få fram tillräckliga bevis för lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna. Revisionsrätten har dock gjort ett uttalande med reservation med hänvisning till sina rapporterade iakttagelser för budgetåren 2016, 2017 och 2018 om lagligheten och korrektheten i betalningarna. För budgetåret 2019 upptäckte revisionsrätten ytterligare ett fel och tillhörande betalningar. Med undantag för effekterna av budgetåren 2016, 2017 och 2018 och betalningarna i samband med iakttagelsen 2019, anser revisionsrätten att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2019 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Uppföljning av ansvarsfrihetsbetänkandet för 2018

1. Europaparlamentet välkomnar utnämningen av en ny verkställande direktör den 16 juni 2019. Parlamentet välkomnar stödkontorets detaljerade uppföljningsrapport om parlamentets iakttagelser för budgetåret 2019, särskilt de åtgärder som vidtagits på upphandlingsområdet med det framgångsrika ingåendet av ramavtalet för arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag i Italien, som tilldelades 2019, och dess fullständiga överensstämmelse med unionens upphandlingsregler. Parlamentet noterar de korrigerande åtgärder som införts för att förbättra styrningsstrukturen och återupprätta stödkontorets transparens och anseende.

2. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att stödkontoret under 2019 fortsatte förbättringarna i riktning mot ett fullständigt ändamålsenligt och effektivt internt kontrollsystem som tar itu med kontrollmiljöer, riskhantering, kontrollverksamhet, information och kommunikation samt övervakning. Parlamentet välkomnar slutsatsen från internkontrollen om självbedömningen, dvs. att jämfört med 2018 hade internkontrollsystemen totalt sett förbättrats betydligt under 2019.

Resultatet av den undersökning som gjorts av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf)

3. Europaparlamentet noterar att stödkontoret, efter att ha mottagit en rapport från Europeiska byrån för bedrägeribekämpning i slutet av 2018, som utförligt behandlades i betänkandet om ansvarsfrihet för 2018, har inlett tre disciplinära förfaranden som för närvarande pågår. Parlamentet uppmanar stödkontoret att rapportera om resultatet av dessa disciplinära förfaranden till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten när de har slutförts.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

4. Europaparlamentet noterar att insatserna för att följa upp budgeten under budgetåret 2019 resulterade i ett budgetgenomförande på 95,22 %, vilket var ungefär samma nivå som 2018 (95,02 %). Parlamentet noterar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 89,86 %, vilket innebär en ökning med 1,78 % jämfört med föregående år (88,08 %).

([1]) EUT C 391, 18.11.2019, s. 41

5. Europaparlamentet påminner om att enligt revisionsrättens rapport för budgetåren 2016 och 2017 var stödkontorets upphandlingsförfaranden för tillfälliga arbetstagare i Grekland och för stödkontorets hyrda lokaler i Lesbos oriktiga. Parlamentet påminner om att revisionsrätten i sin rapport för budgetåret 2018 kom fram till att stödkontorets upphandlingsförfaranden för tillfälliga arbetstagare i Italien var oriktiga, även om inga betalningar ännu hade gjorts för dessa kontrakt. Parlamentet noterar med oro att enligt revisionsrättens rapport för budgetåret 2019 saknade stödkontorets förfaranden för att välja ut och kontraktera externa experter systematiskt en säker verifieringskedja, vilket i sin tur resulterade i en brist på bevis för att stödkontoret hade behandlat experter lika i sina urvalsförfaranden. Parlamentet noterar att enligt revisionsrättens åsikt, med undantag för effekterna av uttalandet med reservation om lagligheten och korrektheten i betalningarna för budgetåren 2016, 2017 och 2018, som uppgick till 13 868 576 EUR, och det fel som konstaterades 2019, som uppgick till 111 304 EUR, är de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det budgetår som slutade den 31 december 2019 i alla väsentliga avseenden lagliga och korrekta. Parlamentet beklagar att revisionsrätten drog slutsatsen att stödkontorets betalningar till tillfälliga arbetstagare i Italien och Grekland var oriktiga. Parlamentet välkomnar att stödkontoret genomförde korrigerande åtgärder under 2019 för att komma till rätta med dessa oriktigheter.

6. Europaparlamentet påminner om att stödkontoret spelar en viktig roll för utvecklingen av det gemensamma europeiska asylsystemet och betonar att stödkontoret på ett positivt sätt bidrar till en ökad samstämmighet i behandlingen av asylärenden, stärker det praktiska samarbetet mellan medlemsstaterna om asyl i Europa, hjälper medlemsstaterna att fullgöra sina skyldigheter när det gäller att ge behövande skydd och fungerar som ett expertcentrum för asylfrågor. Parlamentet påminner om att under 2019 lämnades omkring 17 700 ansökningar om internationellt skydd in av ensamkommande minderåriga i EU+-länderna. Parlamentet betonar vikten av att tillhandahålla ett särskilt mottagningssystem för minderåriga som ger dem skydd.

7. Europaparlamentet välkomnar att stödkontoret sedan 2018 har följt upp alla revisionsrättens iakttagelser och välkomnar revisionsrättens konstaterande att av de 61 åtgärderna i handlingsplanen hade 30 genomförts medan 31 fortfarande pågick. Parlamentet betonar att en rättvis och mänsklig behandling av asylansökningar är en unionsprioritering. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelse 2019 att stödkontorets budget saknade reserver för oförutsedda utgifter för att finansiera oförutsedda brådskande operativa behov. Parlamentet välkomnar i detta avseende att man nyligen inrättat en budgetpost för att anslå de medel för oförutsedda utgifter som är nödvändiga för att täcka utgifter som härrör från oförutsedda och brådskande operativa insatser till stöd för medlemsstaterna.

Verksamhetsresultat

8. Europaparlamentet beklagar att stödkontoret gjorde totalt 9 871 betalningar under 2019, varav 1 312 (13,29 %) var försenade. Parlamentet noterar att stödkontoret betalade 25 652,34 EUR i ränta för 46 fakturor. Parlamentet noterar förbättringarna med avseende på att betala fakturor i tid i november och december 2019. Parlamentet uppmuntrar stödkontoret att upprätthålla och förbättra sina resultat i detta avseende och att fortsätta att rapportera om detta i sin årliga verksamhetsrapport.

9. Europaparlamentet noterar med uppskattning de framsteg som stödkontoret gjort under 2019 i genomförandet av sitt årliga arbetsprogram. Parlamentet noterar att stödkontoret framgångsrikt uppnådde 82 % av de 347 i förväg fastställda årliga målen, överträffade förväntningarna för 43 % av de centrala resultatindikatorerna, uppnådde 31 % av de centrala resultatindikatorerna, nästan uppnådde 8 % och inte uppnådde 8 % av de centrala resultatindikatorerna.

10. Europaparlamentet noterar att ytterligare indikatorer antogs av styrelsen den 7 juni 2019 och att dessa senare ändrades den 18 februari 2020, vilket innebär ett behov av kvartalsrapportering till styrelsen på följande områden: genomförande av stödkontorets arbetsprogram, budget och ekonomi, personalresurser, personalengagemang, internkontroll och upphandling.

Personalpolitik

11. Europaparlamentet noterar att 75,35 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2019, och att 214 av de 284 tjänster för tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten hade tillsatts (antalet tillåtna tjänster 2018 var 214). Parlamentet noterar dessutom att 72 kontraktsanställda och 9 utstationerade nationella experter arbetade för stödkontoret 2019. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att stödkontorets rekryteringsplan omfattar 500 anställda senast 2020. Parlamentet påpekar att stödkontoret inte skulle kunna ge medlemsstaterna viktigt stöd till deras asylsystem utan att använda sig av tillfälligt anställda och utstationerade nationella experter från medlemsstaterna. Parlamentet noterar stödkontorets förslag om att inrätta en reserv för asylinsatser med 500 experter från medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att skyndsamt bedöma och ta itu med denna fråga, så att stödkontoret till fullo kan genomföra sitt uppdrag. Parlamentet välkomnar att rekryteringssituationen har förbättrats avsevärt. Parlamentet betonar att stödkontoret måste fortsätta att göra framsteg i rekryteringen. Stödkontoret uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om hur genomförandet fortlöper.

12. Europaparlamentet beklagar stödkontorets fortsatta beroende av tillfälliga arbetstagare för att kompensera för bristen på utstationerade nationella experter. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att uppfylla sina skyldigheter när det gäller nationella experter, eftersom underlåtenhet att göra detta tvingar stödkontoret att förlita sig på externa uppdragstagare.

13. Europaparlamentet uppmuntrar stödkontoret att utveckla en långsiktig ram för personalpolitiken som behandlar balansen mellan arbete och privatliv, livslång vägledning och karriärutveckling, jämn könsfördelning, distansarbete, geografisk balans samt rekrytering och integrering av personer med funktionsnedsättning.

14. Europaparlamentet noterar med oro att den högsta ledningen under 2019 bestod av åtta män och tre kvinnor. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att en god könsbalans uppnåddes i fråga om styrelsen (16 män och 16 kvinnor). Parlamentet uppmanar stödkontoret att i framtiden säkerställa en jämn könsfördelning på högsta ledningsnivå och bland personalen.

15. Europaparlamentet noterar att stödkontoret 2019 antog en policy för skydd av enskildas värdighet och förebyggande av trakasserier.

16. Europaparlamentet noterar stödkontorets svar att 81 % av tjänsterna var tillsatta 2019 (vilket innebär en ökning med 7 % jämfört med 2018) och att personalomsättningen minskade från 10 % 2018 till 7 % 2019.

17. Europaparlamentet noterar det pågående målet vid EU-domstolen (C-948/19, Manpower Lit.) när det gäller användningen av tillfälligt anställda, som behandlar flera frågor som rör tillämpningen av direktiv 2008/104/EG [2] om arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag till unionens byråer.

Upphandling

18. Europaparlamentet välkomnar att stödkontoret den 15 februari 2019 antog standardrutiner för upphandlingsregler och kontraktsförvaltning, och de åtgärder som vidtagits när det gäller utbildning och kommunikation med lokalkontoren i upphandlingsfrågor.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter, etik samt transparens

19. Europaparlamentet noterar revisionsrättens iakttagelse att stödkontorets efterlevnad av personalminskningsmålet på 5 % har lett till personalbrist på området för it-tjänster både i Grekland och i Italien, och gör det svårt att förutsäga tidpunkt och varaktighet för relevanta kontrakt, men välkomnar att stödkontoret har omformulerat sina kontraktsmallar så att de inkluderar en förteckning över vilka resultat som ska uppnås inom ramen för kontraktet. Parlamentet uppmanar stödkontoret att fortsätta att vara vaksamt för att se till att det inte finns några tvetydigheter eller missuppfattningar om ett tillfälligt anställningsförhållande eller ett anställningsförhållande mellan stödkontoret och IKT-konsulter.

20. Europaparlamentet noterar stödkontorets svar till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om intresseförklaringar, där det anges att alla anställda undertecknar en intresseförklaring när de tillträder sin tjänst. Parlamentet noterar att intresseförklaringarna och meritförteckningarna för samtliga styrelseledamöter och den verkställande direktören har offentliggjorts på stödkontorets webbplats. Parlamentet uppmanar stödkontoret att utan dröjsmål offentliggöra intresseförklaringarna och meritförteckningarna för övriga ledande befattningshavare på sin webbplats och att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de åtgärder som vidtagits i detta avseende. Parlamentet betonar att sådana förklaringar bör upprättas oberoende och inte endast grunda sig på egna försäkringar.

21. Europaparlamentet välkomnar översynen av stödkontorets policy för förebyggande och hantering av intressekonflikter, som bygger på kommissionens senaste riktlinjer. Parlamentet rekommenderar att denna policy integreras i stödkontorets alla verksamheter, såsom utbildning, upphandling och rekrytering av personal.

22. Europaparlamentet understryker att den nuvarande etiska ramen för unionens institutioner och byråer har avsevärda brister på grund av att den är fragmenterad och att samordning mellan befintliga bestämmelser saknas. Parlamentet framhåller att dessa frågor bör hanteras genom att man inrättar en gemensam etisk ram som säkerställer att höga etiska normer tillämpas för unionens alla institutioner och byråer.

23. Europaparlamentet understryker att vissa tjänstemän fyller i förklaringar om avsaknad av intressekonflikter och tillhandahåller egna bedömningar med avseende på respekten för etiska normer. Parlamentet betonar dock att sådana egna förklaringar och bedömningar inte är tillräckliga och att det därför behövs ytterligare kontroller. Parlamentet understryker att denna uppgift bör skötas av en oberoende specialiserad tredje part, i form av ett oberoende etikorgan.

24. Europaparlamentet noterar med uppskattning att etik- och integritetsprocesserna har stärkts, däribland medvetandehöjande åtgärder. Parlamentet välkomnar styrelsens antagande av en policy för skydd av enskildas värdighet och förebyggande av psykiska och sexuella trakasserier samt genomförandet av ett förfarande för utnämning av konfidentiella rådgivare, tillsammans med utnämningen av en etikkorrespondent som en del av personalstyrkan. Stödkontoret uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om genomförandet av och ändamålsenligheten hos dessa åtgärder.

[2] Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/104/EG av den 19 november 2008 om arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag (EUT L 327, 5.12.2008, s. 9).

25. Europaparlamentet välkomnar antagandet av riktlinjer om visselblåsning genom styrelsens beslut av den 20 september 2019 och noterar att stödkontorets personalavdelning via e-post informerade personalen om denna utveckling. Stödkontoret uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om genomförandet av och ändamålsenligheten hos dessa åtgärder.

Internkontroller

26. Europaparlamentet välkomnar, såsom revisionsrätten noterat, återinrättandet av den interna rättstjänsten, rekryteringen av en högre juridisk handläggare, med planer på att ytterligare stärka denna funktion, rekryteringen av en efterhandskontrollant och inrättandet av en ny tjänst för internkontroll och efterhandskontroll. Parlamentet noterar att inrättandet av en internrevisionsfunktion fortfarande håller på att övervägas i avvaktan på genomförandet av en kostnadseffektivitetsanalys.

27. Europaparlamentet välkomnar verkställande direktörens beslut av den 30 september 2019 om kartläggning och hantering av känsliga funktioner inom stödkontoret. Parlamentet uppmanar stödkontoret att dokumentera riskbegränsande kontroller när undantag från förteckningen är nödvändiga.

28. När det gäller utmaningarna som följer av att stödkontoret har kontor på flera platser noterar Europaparlamentet de ansträngningar som man har gjort för att följa tillämpliga regler när man undertecknar avtal om hyra av kontor. Parlamentet noterar att stödkontoret förväntas ha en policy för förvaltning av lokaler och tillhörande tjänster under första kvartalet 2021. Parlamentet uppmanar stödkontoret att fortsätta att balansera operativa behov med behovet av att följa tillämpliga regler.

Övriga kommentarer

29. Europaparlamentet noterar att stödkontorets styrelse den 26 november 2019 antog ett nytt organisationsschema. Parlamentet noterar förstärkningen av stödkontorets ledningsstrukturer, inbegripet det verkställande kontorets ansvarsområden. Parlamentet betonar vikten av att ytterligare stärka upphandlingsfunktionen mot bakgrund av revisionsrättens fortsatta iakttagelser om oriktiga förfaranden och tillhörande betalningar. Parlamentet noterar stödkontorets svar på revisionsrättens iakttagelse och de åtgärder som stödkontoret har vidtagit för att förhindra att dessa fel upprepas.

30. Europaparlamentet framhåller medierapporter om att stödkontoret olagligen ska ha samlat in personuppgifter om migranter utan att informera de personer som omfattas av denna uppgiftsinsamling ([3]). Parlamentet noterar skrivelsen från Europeiska datatillsynsmannen till stödkontoret om övervakningen av sociala medier, i vilken han drog slutsatsen att stödkontorets verksamhet i detta avseende stred mot den allmänna dataskyddsförordningen ([4]). Parlamentet välkomnar stödkontorets beslut efter skrivelsen från Europeiska datatillsynsmannen, att på obestämd tid stoppa sin övervakning av sociala medier.

31. Europaparlamentet betonar att stödkontoret behöver öka takten på digitaliseringen av den interna verksamheten och förvaltningsförfarandena. Parlamentet betonar att stödkontoret måste fortsätta att vara proaktivt i detta avseende för att till varje pris undvika en digital klyfta mellan unionsbyråerna. Parlamentet betonar dock behovet av att vidta alla nödvändiga säkerhetsåtgärder för att undvika att den behandlade informationens onlinesäkerhet äventyras.

32. Europaparlamentet uppmuntrar stödkontoret att fortsätta att främja sitt arbete och sin verksamhet för att öka synligheten bland allmänheten.

33. Europaparlamentet uppmanar stödkontoret att fortsätta att öka samarbetet och utbytet av god praxis med andra unionsbyråer i syfte att förbättra effektiviteten (personalresurser, fastighetsförvaltning, it-tjänster och säkerhet).

34. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 29 april 2021 ([5]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([3]) https://euobserver.com/investigations/146856
([4]) https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/19-11-12_reply_easo_ssm_final_reply_en.pdf
([5]) Antagna texter, P9_TA(2021)0215.